

Производството е образувано по депозирано предложение на прокурор при Окръжна прокуратура гр. Шумен за определяне на общо наказание на осъдения Б. Ю. А., ЕГН - ***** от с. Нова Бяла река, обл. Шумен. Изискани са справки за съдимост с бюлетините към тях, както и удостоверения установяващи изтърпените наказания от Б.А..

Представителят на Шуменската окръжна прокуратура поддържа внесеното предложение. В пледоарията си прокурора предлага да се извърши групиране на наложените наказания, както е посочено в предложението. Поддържа и направеното искане в предложението определеното общо наказание на А. да бъде увеличено на основание чл. 24 от НК с осем месеца.

Осъденият Б. Ю. А. е редовно призован и се явява. А. моли да му бъде определено общо наказание между постановените осъдителни присъди като изразява принципно съгласие с казаното от прокурора. Счита, че не е необходимо да се увеличава общото наказание, тъй като ще му бъде много тежко.

Съдът, като обсъди събраните по делото доказателствата поединично и в тяхната съвкупност, установи следното:

От доказателствата по делото е видно, че Б. Ю. А., ЕГН - *****, роден на **** г. в с.Бяла река, общ. Върбица, с постоянен и настоящ адрес: с.Нова Бяла река, обл. Шумен, ул. П. № 10, е осъждан както следва:

1. С присъда № 134 по НОХД № 50/1990 година на ВПРС, ВЗС на 18.11.1990 година за деяние извършено за времето от 10.04.1989 до 23.04.1989 година по чл. 252, ал.1 вр. чл. 195, ал.1 и чл. 26 от НК е осъден на наказание една година лишаване от свобода, чието изпълнение на основание чл. 66, ал.1 от НК е отложено за срок от 3 години . Наказанието е изтърпяно реално на 24.07.1996 год.

2. С присъда № 208 по НОХД № 35/1994 година на ВПРС, ВЗС на 22.11.1994 година за престъпление извършено на 08.01.1991 год. по чл. 195, ал.1 и чл. 28 от НК е осъден на наказание една година лишаване от свобода; за деяние извършено в периода юни 1991 – юли 1992 год. по чл. 252, ал.2 вр. чл. 195, ал.1 и чл. 28 от НК е осъден на наказание две години лишаване от свобода; за деяние извършено на 06.12.1991 год. по чл. 346 от НК е осъден на наказание една година лишаване от свобода. На основание чл. 23 от НК е определено едно общо наказание от така наложените в размер две години лишаване от свобода. На основание чл. 68 от НК е приведено в изпълнение и наказанието наложено по НОХД № 50/1990 година на ВПРС. Наказанието е изтърпяно на 24.07.1996 год.

3. С присъда № 183 по НОХД № 89/1997 година на ВПРС, ВЗС на 05.09.1997 година за престъпление извършено на 10.04.1997 год. по чл.196, ал.1 вр. чл. 195, ал.1 от НК е осъден на наказание три години лишаване от свобода. Наказанието е изтърпяно на 24.09.1999 година.

4. С определение за одобряване на споразумение № 38 по НОХД № 137/2015 година на Районен съд гр. Велики Преслав, ВЗС на 11.09.2015 година за престъпление извършено на 23.06.2014 год. по чл. 339, ал. 1 от НК е осъден на наказание една година лишаване от свобода, чието изпълнение на основание чл. 66, ал.1 от НК е отложено за срок от 3 години .

5. С присъда № 3 по НОХД № 67/2019 година на ВПРС, ВЗС на 09.04.2019 година за престъпление извършено на 05.03.2019 год. по чл.144, ал.2 вр. ал.1 от НК е осъден на наказание пробация, при следните пробационни мерки:1/ задължителна регистрация по настоящ адрес за срок от 2 години. 2/ задължителни периодични срещи с пробационен служител за срок от 2 години. 3/безвъзмезден труд в полза на обществото с продължителност 320 часа за срок от две години. С определение № 206 по ЧНД №242/2019 год. на ШОС, ВЗС на 18.07.2019 год. наказанието пробация е заменено с наказание лишаване от свобода за срок от 11 месеца. Наказанието изтърпяно на 29.04.2020 год.

6. С присъда № 14 по НОХД № 167/2019 година на ВПРС, ВЗС на 02.11.2019 година за престъпление извършено в периода от 28.02.2019 – 04.03.2019 година по чл.194, ал.1 от НК е

осъден на наказание осем месеца лишаване от свобода. Наказанието е изтърпяно на 29.04.2020 година.

7. С определение за одобряване на споразумение № 47 по НОХД № 339/2019 година на ВПРС, ВЗС на 05.12.2019 година за престъпление извършено на неустановена дата през м.май 2019 год. по чл.209, ал.3 вр. ал.1 от НК е осъден на наказание пробация, при следните пробационни мерки:1/ задължителна регистрация по настоящ адрес за срок от 8 месеца. 2/ задължителни периодични срещи с пробационен служител за срок от 8 месеца. 3/безвъзмезден труд в полза на обществото с продължителност 200 часа за срок от една година.

8. С определение за одобряване на споразумение № 48 по НОХД № 340/2019 година на ВПРС, ВЗС на 05.12.2019 престъпление извършено на 30.05.2019 година по чл.194, ал.3 от НК е осъден на наказание глоба в размер на 300 лева.

9. С присъда № 16 по НОХД № 287/2020 година на ШОС, ВЗС на 11.03.2021 година за престъпление извършено на 07.07.2019 срещу 08.07.2019 година по чл.124, ал.1 вр. чл.128, ал.2 от НК е осъден на наказание седем години лишаване от свобода.

Гореописаната престъпната дейтелност на осъдения Б. Ю. А. в табличен вид изглежда по следния начин:

№ дело	ВЗС	деяние	наказание	забележка
1. НОХД 50/1990 РС В.Преслав	18.11.1990	10.04.1989 - 23.04.1989 чл.252,ал.1НК	ЛС – 1г. чл.66 НК – 3 г.	Изтърпяно на 24.07.1996г
2. НОХД 35/1994 РС В.Преслав	22.11.1994	08.01.1991 чл.195, ал.1 НК м.юни 1991 – м.юли 1992 чл.252, ал.2 НК 06.12.1991 чл.346 НК	ЛС – 1г. ЛС – 2г. ЛС – 1г.	Чл. 23 НК - ЛС – 2г. – общ режим Чл. 68 НК - ЛС – 1г - НОХД № 50/1990 ВПРС Изтърпяно на 24.07.1996г
3. НОХД 89/1997 РС В.Преслав	05.09.1997	10.04.1997 чл.196 НК	ЛС – 3г.	Изтърпяно на 24.09.1999г.
4 . НОХД 137/2015 РС В.Преслав	11.09.2015	23.06.2014 - чл.339 НК	ЛС – 1г. чл.66 НК – 3 г.	
5 .	09.04.2019	05.03.2019		Опр.206/2019 по ЧНД 242/19 ШОС, ВЗС на 18.07.2019 заменя проб. с ЛС 11м.

НОХД 67/2019 РС В.Преслав		чл.144,ал.2 НК	Пробация - 2 г.	Изтърпяно на 29.04.2020
6 . НОХД 167/2019 РС В.Преслав	02.11.2019	28.02.2019- 04.03.2019 чл.194, ал.1 НК	ЛС – 8 м.	Изтърпяно на 29.04.2020
7 . НОХД 339/2019 РС В.Преслав	05.12.2019	м.май 2019 чл.209, ал.3 НК	Пробация – 8 м.	
8 . НОХД 340/2019 РС В.Преслав	05.12.2019	30.05.2019 чл.194, ал.3 НК	Глоба - 300 лв.	
9 . НОХД 287/2020 ОС Шумен	11.03.2021	07.07.2019/ 08.07.2019 чл.124, ал.1 НК	ЛС – 7 г.	МНО от 26.10.2020

При така визираната престъпна дейтелност на осъдения Б. Ю. А. се поставя въпросът дали ли са в конкретния случай законовите предпоставки за групиране на наложените му с тези присъди наказания по реда на чл. 25, ал.1 вр. чл. 23, ал.1 от НК. При спазване на принципа за прилагане на най-благоприятния закон за осъденото лице се очертава един вариант от групи от наказания, за които са налице предпоставките за определяне на общо наказание, така че осъдения Б.А. да търпи най-малко определеното общо наказание. През годините е извършвана кумулация на част от наложените наказания. Независимо от това, съгласно практиката, няма пречка да бъде извършена нова такава, ако има нови осъждания или при извършеното групиране не са били предмет на разглеждане всички наложени наказания, какъвто е настоящия случай.

Така наложените наказания по присъди могат да се групират в един вариант, както следва:

1. Деянията по НОХД № 35/1994 година на ВПРС, представляват няколко престъпления, извършени на 08.01.1991 год., в периода юни 1991 – юли 1992 год. и на 06.12.1991 год. . Т.е. тези деяния са извършени в изпитателния срок на това по НОХД № 50/1990 на ВПРС, ВЗС на 18.11.1990 година, когато с присъда № 134 за деяние извършено за времето от 10.04.1989 до 23.04.1989 година по чл. 252, ал.1 вр. чл. 195, ал.1 и чл. 26 от НК му е наложено наказание една година лишаване от свобода, чието изпълнение на основание чл. 66, ал.1 от НК е отложено за срок от 3 години. Ето защо с присъда № 208 по НОХД № 35/1994 год. на ВПРС, ВЗС на 22.11.1994 година е осъден на наказание една година лишаване от свобода за престъпление по чл. 195, ал.1 и чл. 28 от НК извършено на 08.01.1991 год.; за деяние извършено в периода юни 1991 – юли 1992 год. по чл. 252, ал.2 вр. чл. 195, ал.1 и чл. 28 от НК е осъден на наказание две години лишаване от свобода; за деяние извършено на 06.12.1991 год. по чл. 346 от НК е осъден на наказание една година лишаване от свобода. На основание чл. 23 от НК е определено едно общо наказание от така

наложените в размер две години лишаване от свобода. На основание чл. 68 от НК е приведено в изпълнение и наказанието е наложено по НОХД № 50/1990 год. на ВПРС. Тъй като в този случай се прилага чл.68 от НК, разпоредбите на чл. 23-25 от НК не намират приложение, защото едното деяние е извършено в изпитателния срок на предходното и **не е налице съвкупност** от престъпления. Деянията по тези две присъди не подлежат на групиране и с никое от последващите деяния, за които има постановена осъдителна присъда. **Наказанието е изтърпяно на 24.07.1996 год.**

2. Деянието предмет на присъда № 183 по НОХД № 89/1997 година на ВПРС, ВЗС на 05.09.1997 година е престъпление извършено на 10.04.1997 год. по чл.196, ал.1 вр. чл. 195, ал.1 от НК. За това е осъден на наказание три години лишаване от свобода. Наказанието не подлежи на групиране, тъй като е извършено след ВЗС наказания по предходни осъждания, които са били и междувременно изтърпени. **Наказанието е изтърпяно на 24.09.1999 година.**

3. С определение за одобряване на споразумение № 38 по НОХД № 137/2015 година на Районен съд гр. Велики Преслав, ВЗС на 11.09.2015 година Б.А. е бил осъден на наказание една година лишаване от свобода, чието изпълнение на основание чл. 66, ал.1 от НК е отложено за срок от 3 години. Наказанието не подлежи на групиране, тъй като е извършено след ВЗС наказания по предходни осъждания, които са били и междувременно изтърпени. **Изпитателния срок по това осъждане е изтекъл на 11.09.2018 год.**

4. Единствената група, при която може да се наложи общо наказание до размера на най-тежко от определените, е по:

1 / присъда № 3 по НОХД № 67/2019 година на ВПРС, ВЗС на 09.04.2019 година за престъпление извършено на 05.03.2019 год. по чл.144, ал.2 вр. ал.1 от НК, с която е осъден на наказание пробация, при следните пробационни мерки:1/ задължителна регистрация по настоящ адрес за срок от 2 години. 2/ задължителни периодични срещи с пробационен служител за срок от 2 години. 3/безвъзмезден труд в полза на обществото с продължителност 320 часа за срок от две години. С определение № 206 по ЧНД №242/2019 год. на ШОС, ВЗС на 18.07.2019 год. наказанието пробация е заменено с наказание лишаване от свобода за срок от 11 месеца. Наказанието изтърпяно на 29.04.2020 год.

2/ присъда № 14 по НОХД № 167/2019 година на ВПРС, ВЗС на 02.11.2019 година за престъпление извършено в периода от 28.02.2019 – 04.03.2019 година по чл.194, ал.1 от НК, с която е осъден на наказание осем месеца лишаване от свобода. Наказанието е изтърпяно на 29.04.2020 година.

3/ определение за одобряване на споразумение № 47 по НОХД № 339/2019 година на ВПРС, ВЗС на 05.12.2019 година за престъпление извършено на неустановена дата през м.май 2019 год. по чл.209, ал.3 вр. ал.1 от НК, с което е осъден на наказание пробация, при следните пробационни мерки:1/ задължителна регистрация по настоящ адрес за срок от 8 месеца. 2/ задължителни периодични срещи с пробационен служител за срок от 8 месеца. 3/безвъзмезден труд в полза на обществото с продължителност 200 часа за срок от една година.

4/ определение за одобряване на споразумение № 48 по НОХД № 340/2019 година на ВПРС, ВЗС на 05.12.2019 престъпление извършено на 30.05.2019 година по чл.194, ал.3 от НК, с което е осъден на наказание глоба в размер на 300 лева.

5/ присъда № 16 по НОХД № 287/2020 година на ШОС, ВЗС на 11.03.2021 година за престъпление извършено на 07.07.2019 срещу 08.07.2019 година по чл.124, ал.1 вр. чл.128, ал.2 от НК, с която е осъден на наказание седем години лишаване от свобода.

Налице са предвидените в закона предпоставки за определяне на общо наказание по тези присъди до размера на най-тежкото от тях, съобразно разпоредбите на чл. 23-25 от НК. Касае се за отделни деяния, представляващи престъпления, извършени преди да е имало влязла в сила присъда, за което и да е от тях. По отношение на деянието по НОХД № 67/2019 год. на ВПРС

намира приложение **Тълкувателно решение № 6 от 30.06.2014 г. на ВКС по тълк. д. № 6/2013 г., ОСНК.**

Съгласно същото:

„1. Осъдените на наказание “пробация”, което на основание чл. 43а, т. 2 НК е заменено с наказание “лишаване от свобода”, се считат за осъдени на “лишаване от свобода” от момента на влизане в сила на определението по чл. 452, ал. 3 от НПК с всички произтичащи от това последици.

2.

3. При определяне на общо най-тежко наказание при съвкупност от престъпления, наложени с различни присъди, се взема предвид “заместващото наказание” “лишаване от свобода”, което е определено по реда на чл. 451 – 452 от НПК.

4. При съпоставяне на престъпленията, с оглед преценката в какви съотношения се намират се взема пред вид моментът на влизане в сила на определението по чл. 452, ал. 3 от НПК, с което е извършена замяна на наказанието “пробация” с “лишаване от свобода”.

Т.е. същото се включва в групата на съвкупност, тъй като наказанието пробация е заменено с наказание лишаване от свобода за срок от 11 месеца с определение № 206 по ЧНД №242/2019 год. на ШОС, ВЗС на 18.07.2019 год.

Деянията по посочените присъди са извършени преди да е имало влязла в сила присъда, за което и да е от тях, поради което същите образуват група, по която следва да се определи общо наказание. Общото наказание следва да е в размер на най-тежко наложеното наказание от постановените присъди по присъда № 3 по НОХД № 67/2019 година на ВПРС, ВЗС на 09.04.2019г., по присъда № 14 по НОХД № 167/2019 година на ВПРС, ВЗС на 02.11.2019г., по определение за одобряване на споразумение № 47 по НОХД № 339/2019 година на ВПРС, ВЗС на 05.12.2019г., по определение за одобряване на споразумение № 48 по НОХД № 340/2019 година на ВПРС, ВЗС на 05.12.2019 г. и по присъда № 16 по НОХД № 287/2020 година на ШОС, ВЗС на 11.03.2021г. Ето защо следва да се определи общо наказание до размера на най-тежкото, а именно - 7 години лишаване от свобода, наложено по НОХД № 287/2020 год. описа на ШОС. Следва да се определи първоначален режим на изтърпяване на наказанието, който следва да бъде строг.

Наказанието по НОХД № 340/2019 год. на ВПРС е глоба и същото ще следва да се присъедини към определеното общо наказание. Текстът на чл. 23, ал.3 от НК е категоричен, че когато наказанията са различни по вид и някое от тях е глоба или конфискация, съдът може да го присъедини изцяло или отчасти към най-тежкото. Законодателят е използвал термина „може”, което означава, че може и да не го присъедини. Но с оглед престъпната дейност, за която на осъдения са наложени наказания, обстоятелството, че първоначално наложените наказания не са постигнали своята превантивна дейност, както и сравнително високата обществена опасност на извършителя, мотивираха съда да присъедини изцяло наложената глоба.

От така определеното общо наказание следва да се приспадат изтърпяното на 29.04.2020 год. наказание лишаване от свобода за срок от 11 месеца по присъда № 3 по НОХД № 67/2019 година на ВПРС, времето, през което А. е бил с МНО „Задържане под стража“ по досъдебното производство по НОХД № 287/20 год. на ШОС считано от 08.07.2019 г. до 26.07.2019 год., както и от задържането му по същото дело от 26.10.2020 год. до сега.

По отношение на направеното искане от страна на прокурора за увеличаване на определеното общо наказание на А. на основание чл. 24 от НК съдът счита следното: Прилагането на разпоредбата на чл. 24 от НК и увеличаване на общото наказание, определено по отделните осъждания на дееца, е предвидено в закона като право на решаващия съд. За приложението на разпоредбата на чл. 24 от НК не се изисква нарочно искане от прокурора, поради което съдът не е обвързан от неговата процесуална позиция. От съществено значение в преценката по чл. 24 от НК е тази за обществената опасност на дееца, прогнозата за неговото превъзпитание и постигане спрямо него на целите на наказанието. При все това обаче, при приложението на чл. 24 от НК

следва да се прецени и цялостната престъпна дейност на подсъдимия, обществената опасност на деянията, включени в съвкупността. Иначе казано, обществената опасност на деянията, включени в съвкупността, техният характер и тежест, последователност във времето и всички останали обстоятелства, при които са извършени, както и личната обществена опасност на дееца, предопределят дали определеното общо наказание е достатъчно за реализиране на целите по чл. 36 от НК. Освен това законодателят налага императивни норми на съдебния орган, правоприлагащ разпоредбите на чл. 23 и чл. 25 от НК. Съдебната преценка е възможна само при необходимост от увеличаване на това общо наказание по реда на чл. 24 от НК, което е ограничено също в законови предели: увеличението да е най-много до една втора от наказанието, но да не превишава аритметичния сбор от групиранията наказания, нито максималния размер, предвиден за съответния вид наказание.

В разглеждания казус не са големи сумарните стойности на вещите, обект на посегателство на двете престъпления по чл. 194 от НК, като едното даже е квалифицирано като маловажен случай. Престъплението по чл. 209 от НК – по НОХД № 339/2019 г. ВПРС също е квалифицирано като маловажен случай. В същото време съдът е наложил наказание по НОХД № 287/2020 год. по описа на ШОС /преди редуцията, следваща от процедурата на съкратено съдебно следствие/ от десет години и шест месеца лишаване от свобода, т.е. в размер близък до максималния. Най-тежката от определената обща санкция с продължителността си – 7 години, има достатъчен превъзпитателен и предупредителен потенциал дори на фона на предходните осъждания на подсъдимия, поради което целите на чл. 36 от НК не оправдават допълнителното й увеличаване.

Освен това не е изпълнено и законното изискване наложените наказания в съвкупността да са от един и същ вид. При тълкуване смисъла на чл. 24 от НК следва да се има предвид, **че само при един и същ вид наложени наказания** се дава възможност на съда да увеличи определеното общо най-тежко наказание най-много с една втора, но така увеличеното наказание не може да надвишава сбора на отделните наказания, нито максималния размер, предвиден за съответния вид наказание. В този смисъл и съдебната практика: **Постановление № 6 от 1.XII.1961 г. по н. д. № 6/61 г., Пленум на ВС** : „2. Когато подсъдимият е извършил няколко отделни престъпления и наложените за тях наказания са еднородни, съдилищата са длъжни съгласно чл. 40 НК отм. (сега чл. 23 и чл. 24 НК) да се занимават с въпроса за увеличаване определеното общо най-тежко наказание.“ **Решение № 265 от 20.IV.1974 г. по н. д. № 192/74 г., II н. о.** : „При тълкуване смисъла на чл. 24, предл. 1 и 2 НК следва да се има предвид, че само при един и същ вид наложени наказания се дава възможност на съда да увеличи определеното общо най-тежко наказание най-много с една втора, но така увеличеното наказание не може да надвишава сбора на отделните наказания, нито максималния размер, предвиден за съответния вид наказание. При тълкуване на текста под израза "наложени наказания" следва да се разбира не това, което е определено по силата на чл. 23 НК, а отделните наказания за всяко престъпно деяние, макар и наложени с една присъда.“ **Решение № 491 от 23.III.1996 г. по н. д. № 340/95 г., 5-членен с-в, докладчик зам.-председателят М. Мелконян** : „За приложението на чл. 24 НК от съществено значение е не вида на отделно извършените престъпления по тяхното систематично място в наказателния закон, а от вида наказание, наложено за всяко едно от тях при усложнена престъпна дейност.“ **Решение № 144 от 1.04.2010 г. на ВКС по н. д. № 1/2010 г., II н. о., НК, докладчик председателят Лидия Стоянова** : „Увеличаване на общото наказание лишаване от свобода, след като за друго престъпление няма определено такова по вид наказание, е недопустимо. Незаконосъобразно е приложил разпоредбата на чл. 24 НК, защото това, е възможно, но само когато наложените наказания са от един и същ вид.“ **Решение № 174 от 2.01.2019 г. на ВКС по н. д. № 629/2018 г., III н. о., НК, докладчик съдията Милена Панева** : „Няма нормативно основание споделеното в касационната жалба на адв. Б. разбиране, че разпоредбата на чл. 24 се прилага единствено когато има много престъпления, които се групират в различни групи. Изискването на закона е за наличие на няколко наложени наказания, т. е. най-малко две (при това без значение дали са наложени за единични престъпления или по правилата за съвкупностите на престъпления), които са от един и същ вид.“

В този смисъл са и Решение № 124 от 16.03.2009 г. на ВКС по н. д. № 113/2009 г., III н. о., НК, докладчик съдията Елияна Карагъзова; Решение № 73 от 18.02.2010 г. на ВКС по н. д. № 624/2009 г., I н. о., НК, докладчик съдията Блага Иванова; Решение № 360 от 15.06.2010 г. на ВКС

по н. д. № 323/2010 г., III н. о., НК, докладчик съдията Павлина Панова; Решение № 38 от 8.02.2011 г. на ВКС по н. д. № 642/2010 г., II н. о., НК, докладчик председателя Лидия Стоянова; Решение № 307 от 29.06.2011 г. на ВКС по н. д. № 1574/2011 г., II н. о., НК, докладчик председателят Савка Стоянова; Решение № 441 от 18.10.2011 г. на ВКС по н. д. № 2166/2011 г., III н. о., НК, докладчик съдията Цветинка Пашкунова; Решение № 254 от 12.06.2014 г. на ВКС по н. д. № 842/2014 г., III н. о., НК, докладчик председателят Вероника Имова, **както** и много други.

Поради което съдът счита, че не са налице предпоставките за приложение на чл. 24 от НК за увеличаване на така определеното общо наказание.

В предвид на гореизложеното на основание чл. 306, ал. 1, т. 1 от НК Шуменския окръжен съд,